

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:

İTHALAT VE İHRACATA İLİŞKİN Dengeleme ve Uzlaştırma Usul ve Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 - (1) Bu düzenlemenin amacı; Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uyarınca, ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinden yapılacak ithalat ve ihracat faaliyetlerine ilişkin kuralların ve istisnaların belirlenmesidir. Bu düzenleme ithalat ve ihracat faaliyetlerinin dengeleme mekanizmasında ele alınma şekline ve uzlaştırılmasına ilişkin kuralları ve istisnaları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 2 - (1) Bu düzenleme, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 - (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) **DUY:** Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğini,

b) **Muhatap:** TİH Sahibi tarafından, İhale Kurallarına göre ticari programların Program Bildirimiyle ilgili muhatapı olarak bildirilen tüzel kişiliği,

c) **MYTM:** Milli Yük Tevzi Merkezini,

ç) **Piyasa Yönetim Sistemi (PYS):** Dengeleme mekanizması ve uzlaştırmaya ilişkin işlemlerin yürütülmesi amacıyla, Piyasa İşletmecisi, Sistem İşletmecisi, piyasa katılımcıları ve sayaçların okunmasından sorumlu iletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin kullanımına sunulan ve küçük istemci yapısında çalışan uygulamaları,

d) **PMUM:** Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezini,

e) **Program Bildirimi:** Ticari İletim Hakkı Sahibinin kendisine tahsis edilen kapasite dâhilinde, kullanmak istediği MW tam sayı değerinden ifade edilen alışveriş programının, Ticari İletim Hakkı Sahibi ya da muhatap/muhatapları tarafından TEİAŞ'a bildirilmesini

f) **TEİAŞ:** Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

g) **Ticari İletim Hakkı (TİH):** Elektrik transferleri için MW olarak ifade edilen Enterkonneksiyon Kapasitesini kullanma hakkını,

ğ) **Ticari İletim Hakkı Sahibi:** İhale veya İkincil Ticari İletim Hakkı piyasası yoluyla Ticari İletim Hakkına sahip olan katılımcıyı,

h) **TKİS:** TEİAŞ Kapasite İhale Sistemini,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer terim ve kavramlar ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Senkron Paralel Bağlantı Üzerinden İthalat ve İhracat Faaliyeti

Senkron paralel bağlantı noktalarına ilişkin kayıtlar

MADDE 4 – (1) Senkron paralel bağlantılar için ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri TEİAŞ adına kayıt edilir.

İthalat ve ihracat miktarlarının ikili anlaşma olarak PYS’ye girilmesi

MADDE 5 – (1) “Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği” ile “Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği Uyarınca Kapasite Tahsisine ve İkincil Ticari İletim Hakkı Piyasasına İlişkin Usul ve Esaslar” ve “Kontrol Alanları Arasındaki Enterkonneksiyon Kapasitelerinin Tahsisi için İhale Kuralları Usul ve Esasları” uyarınca program bildiriminde yer alan ithalat ve ihracat miktarlarının program bildiriminde bulunan piyasa katılımcısı tarafından PYS’ye, DUY’da yer alan düzenlemeye uygun olarak ikili anlaşma olarak girilmesi esastır. İkili anlaşma bildirimini olarak PYS’ye girilen değer, TEİAŞ Kapasite İhale Sisteminden (TKİS) alınan program bildirim miktarları ile uyuşması halinde ikili anlaşma değeri onaylanmış kabul edilir. Aksi halde ikili anlaşma bildirimini onaylanmış kabul edilmez.

İthalat ve İhracat miktarlarının uzlaştırılması sonucu oluşan net gelir veya giderin paylaşılması

MADDE 6 – (1) Senkron paralel bağlantı kapsamında, TEİAŞ adına kayıtlı sayaçlarda okunan fiili veriş ve çekiş miktarları ile programlanan akışlar arasındaki farklılıklar ve bu farklılıklardan dolayı gün öncesi dengeleme aşamasında veya dengeleme güç piyasasında yapılan işlemlerin veya dengesizliklerin uzlaştırılması sonucu ortaya çıkan net gelir veya gider ilgili ay sonunda sıfır bakiye düzeltme katsayısı kullanılarak DUY hükümleri uyarınca uzlaştırma hesaplarına dağıtılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Senkron Paralel Olmayan Bağlantı Üzerinden İthalat ve İhracat Faaliyeti

Senkron paralel olmayan bağlantı noktalarına ilişkin kayıtlar

MADDE 7- (1) Senkron paralel bağlantılar haricinde ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri, bu uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimleri üzerinden birden fazla piyasa katılımcısının enerji alış verişi gerçekleştirilmesi durumunda TEİAŞ adına kayıt edilir.

(2) Senkron paralel bağlantılar haricinde ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri, bu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri üzerinden tek bir piyasa katılımcısının enerji alış-verişini gerçekleştirmesi durumunda ilgili piyasa katılımcısı adına kaydedilir.

Senkron paralel olmayan bağlantı noktalarından gerçekleştirilen ithalat ve ihracat miktarlarının belirlenmesi

MADDE 8- (1) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin ilgili ithalat ve/veya ihracatı yapan piyasa katılımcısı adına kayıtlı olduğu durumlarda, söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kaydı esnasında, kaydı yapılan sayaçtaki Türkiye’ye enerji girişini belirten yöndeki okumalar ilgili piyasa katılımcısı adına ithalat yapıldığını belirtir. Bu değerler, sayacın adına kayıtlı olduğu piyasa katılımcısının uzlaştırma hesaplamalarının yapılmasında sisteme veriş değeri olarak dikkate alınır.

(2) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin ilgili ithalat ve/veya ihracatı yapan piyasa katılımcısı adına kayıtlı olduğu durumlarda, söz konusu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kaydı esnasında, kaydı yapılan sayaçtaki Türkiye’den enerji çıkışını belirten yöndeki okumalar ilgili piyasa katılımcısı adına ihracat yapıldığını belirtir. Bu değerler, sayacın adına kayıtlı olduğu piyasa katılımcısının uzlaştırma hesaplamalarının yapılmasında sistemden çekiş değeri olarak dikkate alınır.

(3) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin TEİAŞ adına kayıtlı olduğu durumlarda, sayaçta ölçülen veriş veya çekiş değerleri söz konusu enterkoneksiyon hattını kullanma hakkına sahip olan piyasa katılımcılarının hesabına piyasa katılımcıları arasında yapılmış protokolde yer alan oranlar dikkate alınarak dağıtılır.

TKİS’den veri alınmaması

MADDE 9- TKİS’den program bildirimine dair verilerin PYS’ye doğrudan aktarımında bir aksaklık yaşanması halinde TKİS sistemine girilen program bildirim verileri ilgili birim tarafından piyasa işletmecisine uygun görülecek diğer elektronik ortamlar vasıtasıyla ulaştırılacaktır.

GEÇİCİ MADDE -1: Gün öncesi planlama aşamasında TKİS ihale platformundan alınan program bildirim miktarları onaylı ikili anlaşma bildirim olarak doğrudan PYS’ye aktarılacak olup, piyasa katılımcıları tarafından PYS’ye ayrıca ikili anlaşma girişi yapılmaz.

Yürürlük

Madde 10 - (1) Bu Usul ve Esaslar, onaylanmasına ilişkin Kurul Kararı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11 - (1) Bu Usul ve Esaslar hükümlerini Başkan yürütür.